

Số: 02/2025/QĐST-DS

Điện Biên Phủ, ngày 29 tháng 5 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐIỆN BIÊN PHỦ, TỈNH ĐIỆN BIÊN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Thu Trà

Thư ký phiên họp: Bà Quàng Thị Thu – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Điện Biên Phủ tham gia phiên họp: Bà Vũ Thị Hà Chi – Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 5 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 01/2025/TLST-DS, ngày 15 tháng 4 năm 2025 về việc: “*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2025/QĐST-DS, ngày 22 tháng 5 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Đặng Tiến D, sinh năm 1971 và bà Đinh Thị C, sinh năm 1976; Cùng địa chỉ: Số nhà 41, tổ 16, phường H, thành phố Đ, tỉnh Điện Biên. Vắng mặt có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp.

- *Người bị yêu cầu:* Chị Đặng Thu T, sinh ngày 31/8/1997; địa chỉ: Số nhà 41, tổ 16, phường H, thành phố Đ, tỉnh Điện Biên. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Tại đơn yêu cầu và quá trình giải quyết việc dân sự ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C trình bày:*

Ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C là bố, mẹ đẻ của chị Đặng Thu T sinh ngày 31/8/1997. Chị T từ khi sinh ra đến năm 01 tuổi thì có vấn đề sức khỏe tâm thần, không được hoạt bát, nhanh nhẹn như những đứa trẻ bình thường khác, chậm biết nói, chậm biết đi, hai mắt lác trong, thị lực giảm, bị động kinh phải can thiệp bằng thuốc. Đến tuổi đi học nhưng chậm thông hiểu, không biết chữ, không làm các phép tính đơn giản. Năm 2011, gia đình cho chị T đi khám tại Hội đồng giám định y khoa tỉnh Điện Biên, kết luận chị T bị chậm phát triển do di chứng bại não. Đến năm 2024, gia đình cho chị T đi giám định y khoa lần 2 tại Hội đồng giám định y khoa Sở Y tế tỉnh Điện

Biên, kết luận chị T bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng, bại não, dạng khuyết tật trí tuệ, mức độ khuyết tật nặng, có khả năng tự phục vụ bản thân nhưng cần sự trợ giúp. Do vậy, để có thể tham gia các giao dịch dân sự liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của mình nên ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C đề nghị Tòa án tuyên bố chị Đặng Thu T là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ cho chị T, xác định quyền nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định.

- *Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên:* Trong quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký và những người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Xét thấy, yêu cầu của ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C đề nghị tuyên bố chị Đặng Thu T là người có khó khăn trong nhận thức làm chủ hành vi là có căn cứ nên cần chấp nhận; đồng thời xác định ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C là người giám hộ cho chị Đặng Thu T theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Điện Biên Phủ nhận định:

[1]. Về thẩm quyền giải quyết: Ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C yêu cầu tuyên bố chị Đặng Thu T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chị Đặng Thu T là người bị yêu cầu có địa chỉ cư trú tại: Số nhà 41, tổ 16, phường H, thành phố Đ, tỉnh Điện Biên nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a, khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp người yêu cầu là ông Đặng Tiến D, bà Đinh Thị C và người bị yêu cầu chị Đặng Thu T vắng mặt, nhưng đã có đơn đề nghị xét xử vắng mặt và ý kiến trình bày lưu trong hồ sơ vụ việc. Vì vậy, căn cứ khoản 2 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt những người tham gia tố tụng trên.

[2]. Về xem xét nội dung yêu cầu: Ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C yêu cầu tuyên bố chị Đặng Thu T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi vì chị T từ năm 01 tuổi đã có vấn đề sức khỏe, không nhanh nhẹn như những đứa trẻ bình thường khác, chậm biết nói, chậm biết đi, hai mắt lác trong, thị lực giảm, bị động kinh phải can thiệp bằng thuốc. Đến tuổi đi học nhưng chậm thông hiểu, không biết chữ, không làm các phép tính đơn giản được. Hàng ngày chị T tuy vẫn tự sinh hoạt được nhưng việc nhận thức và giao tiếp xã hội của chị T rất hạn chế; mọi hoạt động phải có người người hỗ trợ. Hiện nay, chị T đang được nhận trợ cấp xã hội hàng tháng đối với người khuyết tật.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 22/KLGD, ngày 21/4/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Núi Phía Bắc, đối với chị Đặng Thu T đã kết luận:

- Chị Đặng Thu T bị bệnh Động kinh, chậm phát triển tâm thần.

- Hiện tại: Chị Đặng Thu T có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Do đó, ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C yêu cầu tuyên bố chị Đặng Thu T là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi là có căn cứ, cần được chấp nhận theo quy định tại Điều 23 Bộ luật dân sự.

[3]. Về người giám hộ cho chị Đặng Thu T: Tại thời điểm yêu cầu chị Đặng Thu T không có năng lực để thể hiện ý chí của mình là đồng ý ai là người giám hộ cho mình theo quy định tại khoản 2 Điều 46 của Bộ luật dân sự. Xét thấy, chị Đặng Thu T không có chồng, con; chị T có bố mẹ đẻ là ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C, đồng thời ông D bà C cũng là người ở cùng và chăm sóc chị T từ nhỏ cho đến nay; ông D, bà C đều có năng lực hành vi dân sự đầy đủ thỏa mãn Điều 49 Bộ luật dân sự nên xác định ông D, bà C làm người giám hộ cho chị T là phù hợp với quy định pháp luật. Do đó, Tòa án chỉ định ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C là người giám hộ cho chị Đặng Thu T theo quy định tại khoản 3 Điều 53 của Bộ luật dân sự.

Ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C có các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự.

[4]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149, 154 Bộ luật dân sự và Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH về án phí lệ phí tòa án: Người yêu cầu ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C phải chịu 300.000 đồng lệ phí dân sự sơ thẩm nhưng được khấu trừ số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số: 8 ngày 21/4/2025 tại Chi cục thi hành án dân sự thành phố Điện Biên Phủ. Ông D và bà C đã nộp đủ.

[5]. Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu và người bị yêu cầu có quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào:

- Các Điều 23, khoản 2 Điều 46, Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự;
- Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, khoản 2 Điều 367, Điều 378, Điều 371, Điều 372 của Bộ luật tố tụng dân sự;
- Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/ UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Tuyên bố: Chị Đặng Thu T, sinh năm 1997, địa chỉ: Số nhà 41, tổ 16, phường H, thành phố Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C là người giám hộ cho chị Đặng Thu T. Ông Đặng Tiến D và bà Đinh Thị C có các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự.

3. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông D, bà C phải chịu 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm nhưng được khấu trừ số tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số: 8 ngày 21/4/2025 tại Chi cục thi hành án dân sự thành phố Điện Biên Phủ. Ông D và bà C đã nộp đủ.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người bị yêu cầu vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết công khai.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Điện Biên;
- VKSND tỉnh Điện Biên;
- VKSND TP. Điện Biên Phủ;
- Chi cục THADS TP. ĐBP;
- UBND phường H;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

(Đã ký, đóng dấu)

Trần Thị Thu Trà

